

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autorka práce: Kamila Steinbachová
Název práce: Postmodernismus v díle Miloslava Petruska
Autor posudku: Mgr. Jakub Mlynář
Návrh klasifikace práce: velmi dobře

Základní charakteristika práce.

Teoretická práce se zabývá reflexí postmodernismu u Miloslava Petruska v různých fázích jeho autorské tvorby. Postmodernismus je nejprve představen ve svém základním vývojovém rámci, následně skrze svá hlavní témata a principy. Jednotlivé aspekty postmodernismu se následně autorka snaží sledovat v Petruskových pracech samizdatových, porevolučních, i vydaných v tomto století.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Záměr, cíl a výzkumnou otázku práce jsem ve zcela jasné formulaci nenalezl. Práce má ovšem vcelku zřetelné téma, jež její jednotlivé části vzájemně propojuje.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženu metodu a postup řešení?

Metoda explicitně vyložena není, avšak s ohledem na charakter práce lze říci, že byla stanovena adekvátně (tj. rešerše, rozbor a interpretace relevantní odborné literatury).

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Práce je uspořádána vcelku konzistentně, ačkoli záměr a směřování jednotlivých kapitol je třeba poměrně pracně rekonstruovat. Prospělo by jasnější vysvětlení struktury práce a vzájemné provázanosti jejích částí.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Text jako celek nepůsobí příliš přehledným dojmem, k čemuž ještě přispívá neobvyklé číslování jednotlivých částí práce (římské číslice v kombinaci s písmeny). Názvům jednotlivých částí nelze upřít jistou nápaditost, ale orientaci v textu také spíše ztěžují. Bylo by vhodnější využít stávajících názvů jako podtitulů a předsunout před ně „obyčejnější“ a „sušší“ formulace, které by snad lépe vystihly obsah dané části textu.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Autorka zná dobře Petruskovo dílo a dokáže jej zasadit do kontextu dobového i oborového. Prokázala schopnost samostatně interpretovat odborný text, podrobit jej smysluplné analýze i opatřit vlastním komentářem.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Práce nemá empirickou část.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Vzhledem k tomu, že výzkumná otázka není zcela jasně formulována, není snadné zhodnotit její zodpovězení. Závěr práce nicméně souhrnně diskutuje hlavní rys Petruskových odborných postojů směrem k postmodernismu, a jako takový se jeví být naplněním základního cíle práce.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Z formálního hlediska jsou v práci veškerá kritéria odborného textu naplněna. V odkazování na kolektivní monografie (či sborníky) by bylo vhodnější uvádět jako zdroj přímo jednotlivé kapitoly.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Zdroje jsou využity vhodným způsobem, absentuje sice zahraniční literatura, ale vzhledem k zaměření práce to nemusíme považovat za velkou obtíž. K podrobnějšímu zpracování by se nabízela Petruskova významná publikace *Společnosti pozdní doby*, která obsahuje i heslo „postmoderní společnost“ a v práci je využita jen okrajově. K poslední fázi Petruskovy tvůrčí kariéry by bylo možno využít také už posmrtně vydanou knihu *Marx, marxismus a sociologie*, která končí právě úvahami o vztahu marxismu a postmodernismu. Je zajímavé, že Petrussek zde v samém závěru vyjadřuje – přinejmenším rétoricky – od postmodernismu (resp. „postmodernistů“) očividnou distanci.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Z jazykového, stylistického a grafického hlediska je práce na odpovídající úrovni.

Další poznámky

Práce pojedná téma zajímavé a originální, zároveň však nesnadné. Domnívám se, že terminologický a koncepční rámec práce by měl být jasněji a srozumitelněji vymezen. Především ve druhé kapitole práce je „postmodernismus“ uchopen dost široce a nepřehledně, s využitím koncepcí postindustriální společnosti, informační společnosti i rizikové společnosti. Málem se zdá, jako by jakákoliv sociologická snaha o diagnózu společnosti 70. a 80. let byla (v jádru) postmodernistická. Pak není divu, že se jako (zpozdilý) postmodernista ukazuje i prof. Petrušek.

Celkové hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením *velmi dobře až dobře*, v návaznosti na průběh obhajoby.

Otázky a náměty k obhajobě

- (1) Existuje rozdíl mezi postmodernitou, postmodernou, postmodernismem a postmoderní společností? Pokud ano, v čem spočívá?
- (2) Proč se někteří sociologové adjektivu „postmoderní“ důsledně vyhýbali? Je vhodné tyto autory přesto uvádět do souvislosti s postmodernismem?
- (3) Bylo by (v Petruskově díle) vhodné rozlišit „implicitní“ (nepojmenovaný) a „explicitní“ (pojmenovaný) postmodernismus?

Datum: 23. 1. 2016

Podpis: Jakub Mlynář